

פסטיבל שיר עברי ונגינה בבית הספר "מצפה גולן"

"חתיירה למשמעות בחיים ולמידה משמעותית, זה אותו דבר" אמר דר' שמעון אזולאי. ומהי המשמעות בחיים שעליה כתב? עשייה, פומביות והדהוד. כשאנחנו יוצרים סביבה לימודית עלינו לחשוב על המשתמע מדעת מאינטראקציה שבין הסביבה לאותו אדם (התלמיד) שהוא ורק הוא, המטרה שלנו בחשיבה על יישום למידה משמעותית.

עלינו לתת את הדעת על מקומו של הפרט בחברה וקשרי הגומלין ביניהם. על הכרת הזולת ומתן כבוד לתרבותו, לדעותיו ולאורח חייו (סובלנות לאחר). הכרת הסביבה במובן הערכי, כדי לחזק את זיקת הלומד והקשר בינו למקום שבו הוא חי וגדל. השתתת יסודות ראשונים לחיו בחברה דמוקרטית.

הכנת הלומדים שמאמינים בנו, לחיים בסביבות משתנות ולמעורבות בסביבתם הקרובה. אינה יכולה להתקיים בשיח או בהרצאה המתארת התנהלות והתמודדות מול סוגיות שונות של דילמות. מהות העשייה היא זו שמעניקה משמעות.

הילדים בבית הספר "מצפה גולן" בעידודו ובתמיכתו של מנהל בית ספר יריב גל, עושים, חווים, מתמודדים עם דילמות ומקבלים את הסיוע הנכון במקום הנכון ובזמן הנכון להגיע לתובנות ולפתרון הדילמה (שיטת החקר המהווה חלק משמעותי בלמידה בבית הספר). גם פסטיבל "מצפה גולן" (בו היו שותפים השנה 200 ילדים) מהווה אמצעי להשגת מטרה זו, תוך למידה של ההיסטוריה של ארץ ישראל והכרות עמוקה עם מורשת העם והמדינה. הילדים מכירים התנהלות נכונה על פי כללי התנהגות מאוד ברורים. ההצלחה אינה התוצאה של התהליך, אלא התהליך עצמו = עשייה. "אחד בשביל כולם וכולם בשביל אחד". ההצלחה של האירוע לא יכולה להיות הצלחה של ילד אחד או קבוצה בתוך הכלל. ההצלחה היא האחדות והגיבוש של הקבוצה הכוללת "מצפה גולן". ילדים מכתה ב' ועד ח', מהווים מְרָאָה אחד לשני במתן משובים, בעידוד, בפרגון, בהדרכה ובתמיכה 24/7. נפתחת קבוצת וואטספ וכולם יודעים על הכל, כשאופיר מטרני המנהל המוזיקאלי ואנוכי, המלווה המנטלית, הבימאית והמפיקה חבריי הקבוצה.

כל תלמיד יעשה הכל על מנת להיות בעל ערך. להווייה : "להיות בעל ערך", יש רווח גדול ומשמעותי. ושום רווח לא מגיע לאף אחד ללא מחיר. יש מחיר והוא נְרָאָה. העובדה שהילד יודע בשביל מה הוא נלחם, מאפשרת לחינוך להיות משמעותי וליצור מערכת של יחסי גומלין. גם בפסטיבל וגם בתזמורת אנחנו בבית הספר חווים למידה הדדית, של נתינה ואכפתיות אחד לשני ומהשני. על התזמורת מנצח ולדי סביב ואיתו מלמד גם יאיר פרץ. תזמורת כלי הנשיפה הייצוגית של בית הספר מורכבת מ-45 תלמידים מכתות ה'-ו'. התלמידים מתחילים את הלמידה בנגינה מכתה ד'.

בבית הספר "מצפה גולן" מאמינים בדיואי שפרץ לפסיכולוגיה הפונקציונאלית וראה שחשוב לראות בכל התנהגות פונקציה למתרחש סביבה. סקינר שהאמין שחיזוקים הם שמעודדים למידה. בתחילה מהווים אותם חיזוקים מוטיבציה חיצונית, אך מהר מאוד הופכת אותה למידה למוטיבציה פנימית.

להוראה המבוססת על כבוד והנעה מוטיבציונית יש הצלחה אמרה קרן מנהיים טל והתחרות היא חלק מהמשימתיות, התוודאות לחוזקות וגם לחולשות ביחס לאחרים מטיבים את רמת הלמידה ומגמת העלייה במוטיבציה להגשמת יעדים.

השותפים בפסטיבל ובנגינה בתזמורת מתנהלים על פי הגדרת התנהגות רצויה, כי הם יודעים מה מצופה מעצם היותם שותפים במסגרות אלו. הילדים יודעים מה הרציונאל שמאחורי הפסטיבל והתזמורת, כי הם מקבלים הנחייה ברורה לפני ובמהלך כל זמן ההבנייה לתוצר הפרוייקט: ההופעות.

פסטיבל "מצפה גולן" מתקיים מדי שנה ומגיעים אליו מכובדי הזמר העברי. השנה הוקיר הפסטיבל את פועלה של הזמרת אילנית ואילנית נכחה ובסופו אמרה: "אם תזמינו אותי עוד פעם, אבוא עוד פעם". השנה נבחרת הפסטיבל: הזמרים והנגנים הופיעו במופע 50 שנה לגולן. תזמורת בית הספר הופיעה גם היא בקבלת הפנים בארוע זה. התזמורת נפגשה עם בית ספר מנגן בחורפיש, הגיעה לצעדת הגנים של הגולן ומגיעה למפגשים מוזיקאליים במרכז קלור בכפר בלום.

במשך התהליך, שוב ושוב ניתנות דוגמאות מהשטח – מה נכון ומה לא נכון. הילדים מקבלים בדרכים שונות הזדמנויות לתרגול התנהגויות נאותות ובכל מפגש זוכים לשבח על התנהגויות נאותות. ילדים שמדווחים על קשיים לימודיים המעכבים אותם מהשתתפות בפרוייקטים אלו, מקבלים את העזרה האקדמית הן מצוות המורים והן מחבריהם מהכיתות הגבוהות (חונכות אקדמית ולא רק חברתית).

אני מאמינה שמגמה נכונה להבניית תוכנית למידה ממוקדת עשייה משמעותית, במגמה לאפשר לכל ילד להיות בעל ערך במסגרת הבית ספרית, תוביל להצלחה בלמידה משמעותית הן בתחום ההתנהגותי והן בתחום האקדמי.

תודה רבה

דר' רבקה מרום, המורה לשיר עברי

רכזת המוזיקה של בית הספר "מצפה גולן".

